Cîntec de asfinţit

— “Evensong”—

de Lester del Rey

Traducerea: Sorin Casapu

Cînd atinse suprafaţa micuţei planete, forţele îl părăsiră. Acum se odihnea, împrumutînd puţină energie de la soarele galben ce strălucea pe pajiştile verzi care se întindeau de jur împrejurul său. Simţurile îi erau amorţite de oboseala totală, dar teama pe care o căpătase faţă de uzurpatori i le îmboldea în căutarea unui nou adăpost oricît de precar.

Îşi dădu seama că această lume este liniştită şi descoperirea îi stîrni din nou teama. În tinereţe ţinuse la o mulţime de lumi în care jocul fluxului şi refluxului vieţii putea fi jucat pînă la capăt. Pe vremea aceea fusese un univers pitoresc bun pentru hoinăreli. Dar uzurpatorii nu suportau rivali în lăcomia lor fără limite. Tocmai pacea şi ordinea acestui loc semnificau faptul că această lume le aparţinuse.

În vreme ce capta un flux infim de energie, plin de prudenţă, încercă să îi simtă. Nu era nici urmă de ei. Le-ar fi decelat imediat prezenţa apăsătoare, ori aici nu era nici cea mai vagă urmă. Păşunile şi lanurile netede se întindeau legănîndu-se către munţii de la orizont. În depărtare se vedeau cîteva structuri din marmură, de un alb orbitor sub soarele ce apunea, dar erau pustii, cauza existenţei lor fiind modificată pînă la condiţia unui simplu decor pe această planetă abandonată. Îşi concentra iarăşi atenţia, trecu de un pîrîu şi se îndreptă spre cealaltă parte a văii largi. Atunci zări grădini; Dincolo de zidurile sale joase, hectarele acesteia erau împădurite şi serveau după toate aparenţele drept rezervă naturală. Simţea, printre crengi şi de a lungul potecilor ei sinuoase agitaţia unei importante vieţi animale. Lipsea vigoarea zgomotoasă a oricărei vieţi veritabile, dar abundenţa ei putea fi îndestulătoare pentru a-i ascunde propriile urme de forţă vie în cazul unor cercetări aprofundate.

Aceste pajişti întinse erau măcar un adăpost mai bun, şi el visa să se repeadă în ele dar pericolul de a se trăda făcînd vreo mişcare îl făcu să rămînă pe loc. Îşi crezuse prima evadare asigurată, dar descoperea că pînă şi el se putea rătăci. Aşteptă deci, încercînd să descopere urmele unei capcane întinse de Uzurpatori.

Învăţase să fie răbdător în închisoarea pe care Uzurpatorii o creaseră în centrul galaxiei; îşi adunase energia pe ascuns şi îşi construise planurile evadării bazîndu-se pe incapacitatea lor de a lua o hotărîre finală. Apoi ţîşnise în exterior cu un impuls care

ar fi trebuit să-l ducă foarte departe, dincolo de limitele puterii lor asupra universului. Şi eşuase, mai înainte chiar de a fi ajuns la extremitatea acestui braţ spiralat al unei singure fortăreţe galactice.

Se părea că reţeaua lor de detecţie se întindea peste tot. Imensele lor linii captatoare de energie formau o plasă cu ochiurile prea fine pentru a putea trece prin ea. Stele şi lumi erau legate şi numai un lanţ de minuni îl adusese pînă aici. Iar acum, pierderea de energie era prea mare pentru a mai lăsa loc şi altor miracole. Învăţaseră prea multe de cînd fuseseră gata să-l scape din capcană.

Acum, căuta în mod discret, fiindu-i teamă să nu declanşeze vreun sistem de alarmă, dar ferindu-se şi mai mult să nu descopere cumva existenţa unui astfel de sistem. Din spaţiu, această lume oferise singura speranţă în aparenta ei detaşare faţă de reţelele lor. Dar atunci, nu avusese la dispoziţie pentru a o testa decît cîteva microsecunde.

În cele din urmă, îşi retrase sistemele senzoriale. Nu putuse găsi acolo nici o dovadă a momelilor şi nici a detectoarelor lor. Începea să bănuiască inutilitatea tuturor eforturilor sale, dar nu putea face nimic mai mult. Mai întîi încet, apoi cuprins de un elan brusc, pătrunse în labirintul parcului.

Nimic nu căzu din cer pentru a-l lovi. Nimic nu ţîşni din inima planetei pentru a-l reţine. Nu dispăru nici foşnetul frunzelor şi nici cîntecul păsărilor. Zgomotele făcute de animale nu încetară. Prezenţa sa în această grădină nu părea să fie sesizată de nimeni. Pe vremuri, acest lucru ar fi fost inimaginabil, dar acum era mulţumit. Trebuia să fie doar o umbră, al cărei drum să nu fie cunoscut sau detectat.

În vreme ce el se odihnea, ceva înaintă pe drum, dansînd din copitele care atingeau uşor covorul frunzelor moarte. Un alt ceva ţîşni cu iuţeală din hăţişurile ce mărgineau poteca.

Atenţia sa se fixă asupra lor, atunci cînd apărură împreună venind de pe o potecuţă apropiată. Şi atunci, o groază îngheţată îl învălui. Primul era un iepure, care acum tocmai smulgea nişte fire de trifoi în vreme ce-şi agita urechile lungi şi dădea din botişorul său roz. Celălalt era un cerb tînăr care avea pielea presărată încă cu pete, ca un pui. Şi unul şi celălalt s-ar fi putut găsi pe mii de planete. Dar nici unul nu ar fi fost exact de tipul pe care îl avea sub ochi.

Era Lumea Întîlnirii, planeta pe care îi descoperise pentru prima dată pe strămoşii Uzurpatorilor. Dintre toate lumile acestei galaxii blesmate, a trebuit să-şi caute adăpost tocmai pe asta!

Pe vremuri, pe vremea gloriei sale, ei nu erau decît nişte sălbatici, limitaţi la această singură lume, mergînd pe drumul lor de sălbatici. Şi cu toate acestea, avuseseră ceva deosebit, ceva care la vremea aceea îi atrăsese atenţia şi care îl făcuse simtă chiar puţină milă.

Din cauza acestei compasiuni, îi învăţase cîte ceva pe unii dintre ei, îi făcuse să se ridice, puţin deoarece durata de viaţă a soarelui lor se apropia de sfîrşit, se legănase chiar cu visul romantic de a şi-i face tovarăşi şi egali. Răspunsese chemărilor lor de ajutor şi le oferise puţin din ceea ce aveau nevoie pentru a face primii paşi chiar şi către stăpînirea spaţiului şi energiei. Iar ei, îi răspunseseră printr-un orgoliu incredibil care nega cea mai infimă urmă de recunoştinţă. Sfîrşise prin a-i abandona destinului lor sălbatic plecînd spre alte lumi, pentru a duce la îndeplinire proiecte mai vaste.

Asta fusese cea de-a doua nebunie a lui. Ei progresaseră deja prea mult pe drumul ce ducea la descoperirea legilor care guvernează universul. Reuşiseră chiar să evite autodistrugerea. Puseseră mîna pe lumile soarelui lor şi continuaseră mai departe, pînă la a-l concura în ceea ce privea lumile de care se ocupase în mod deosebit, iar acum, aveau toate lumile, în vreme ce el nu avea decît acest spaţiu minuscul, aici, pe lumea lor... îl avea cel puţin pentru o vreme.

Groaza provocată de realizarea faptului că se găsea pe Lumea Întîlnirii, se mai reduse cînd îşi aminti cum hoardele lor crescînde posedau şi abandonau lumile într-un ritm rapid, fără nici un motiv aparent. Din nou, testările sale îi arătară că aici nu era nici o urmă a prezenţei lor. Începu să se destindă, întrevăzu brusc o licărire de speranţă acolo unde pînă atunci nu fusese decît disperare neagră. În mod sigur, considerau că aceasta este singura planetă unde el şi-ar putea căuta adăpost.

Îşi alungă temerile şi începu să se gîndească la singura cale susceptibilă de a-i oferi speranţă. Avea nevoie de energie, iar energia era disponibilă în orice loc care nu era cuprins în reţeaua Uzurpatorilor. Aceasta se întinsese în spaţiu de-a lungul mileniilor, o pierdere de energie capabilă să facă sori să explodeze sau să le înmulţească enorm numărul. Ea constituia

posibilitatea lui de evadare, şansa lui de a se pregăti să-i înfrunte cu eventualitatea unui armistiţiu cel puţin, dacă nu a unei victorii. Dacă ar fi avut la dispoziţie măcar cîteva ore fără a fi detectat de ei, ar putea extrage şi capta această energie, pentru toate nevoile sale.

Tocmai se întindea spre ea, cînd cerul bubui iar Soarele păru să se întunece pentru o clipă! Teama din el ţîşni fremetătoare la suprafaţă şi-l făcu, ca înainte de a se putea stăpîni, să se pună la adăpost de ameninţarea cerului. Dar pentru o scurtă clipă, mai păstră încă o urmă de speranţă.

Poate că acesta era un fenomen provocat de propria-i căutare de energie; poate că fusese prea hămesit şi se hrănise prea mult timp cu energie. Apoi pămîntul se cutremură, şi el înţelese!

Uzurpatorii nu fuseseră păcăliţi. Ei ştiau că se găseşte aici... nu-l pierduseră din ochi niciodată. Şi-l urmăriseră cu obişnuita lor lipsă de subtilitate. Aterizase una din navele de cercetare, iar cercetaşul va veni acum după el.

Se luptă pentru a se stăpîni şi reuşi îndeajuns pentru a înghesui frica undeva în adîncul său. Apoi, cu o minuţie care făcu să nu fie deranjat nici un fir de iarbă şi nici o frunzuliţă de pe vreo crenguţă, începu să se retragă, căutînd tufişurile cele mai dese din grădină, acolo unde era cea mai multă viaţă. Aceasta îl putea ascunde şi el ar absorbi măcar puţină energie, o forţă îndestulătoare pentru a se înconjura de o subtilă aură animală care să-l poată ajuta să se piardă printre sălbăticiuni. Unii cercetaşi Uzurpatori erau tineri, neexperimentaţi. Dacă era unul dintre aceştia, va pleca fără să fi detectat nimic. Atunci, şi mai înainte să apuce să-şi redacteze raportul către ceilalţi, poate va exista o şansă mică...

Ştia că acest gînd nu era decît o dorinţă, nu un plan, dar se agăţa de el, în vreme ce se ascundea în mijlocul hăţişurilor din mijlocul grădinii. Şi apoi, pînă şi acest vis i se spulberă.

Zgomotul paşilor era hotărît şi sigur. Crengi erau rupte în vreme ce paşii se apropiau, fără să şovăie o clipă de la drumul drept. Inexorabil, fiecare pas hotărît, aducea Uzurpatorul mai aproape şi animalele fugeau cuprinse de panică.

Simţi ochii Uzurpatorului aţintiţi asupra sa, şi încercă să scape de privirea lor. Şi descoperi că odată cu frica, învăţase de la Uzurpatori să se şi roage; începu cu disperare să se roage la un neant pe care-l cunoştea, şi nu primi nici un răspuns.

– Vino cu mine! Acest pămînt este un loc sfînt şi nu poţi rămîne aici. Ne-am sfătuit şi ţi-am pregătit un sălaş. Apropie-te şi lasă-mă să te conduc acolo.

Vocea era blîndă, dar plină de o asemenea forţă, încît făcu să înceteze pînă şi foşnetul frunzelor.

Lăsă în cele din urmă privirea Uzurpatorului să-l învăluie, şi rugăciunea din el era mută şi îndreptată spre exterior... şi fără speranţă aşa cum ştia că trebuie să fie.

– Dar...

Cuvintele erau inutile, dar amărăciunea sa le făcu să ţîşnească:

– Dar de ce? Eu sînt Dumnezeu!

Pentru o clipă, în ochii Uzurpatorului se citi ceva asemănător cu tristeţea şi mila. Apoi aceasta dispăru, şi el îi răspunse:

– Ştiu. Dar eu sînt Omul. Vino.

În cele din urmă se înclină, fără un cuvînt, şi îl urmă încet, în vreme ce soarele galben cobora în spatele zidurilor grădinii.

Şi atunci fu asfinţitul şi dimineaţa celei de-a opta zile.

[Originally published in „*Dangerous Visions*”, Oct 1967. În românește povestirea a fost publicată în Jurnalul SF nr. 86/ 1994]